

Joan Baptista Torelló, "un sacerdot enamorat del sacerdoci"

La introducció del llibre de Joan Baptista Torelló "Él nos amó primero" és un text de Mons. Ernst Burkhart, que fa una semblança a partir dels seus records personals d'aquest sacerdot català que la setmana passada hauria complert 95 anys.

03/11/2015

El 7 de novembre Mons. Joan Baptista Torelló, sacerdot de la Prelatura, hauria complert 95 anys. Va ser un dels predicadors més il·lustres de la Viena dels últims 50 anys. Va morir el 15 d'agost de 2011.

Mons. Ernst Burkhardt, qui va treballar amb ell durant molts anys, ha publicat els seus records en la introducció a l'edició espanyola del llibre "Él nos amó primero" Ed. Cristiandad, la qual us oferim:

Records d'Ernst Burkhardt

Quan el vaig conèixer a Viena, el llunyà 1964, Joan Baptista Torelló era per a mi un sacerdot venerable. Tenia més de quaranta anys! De per si em semblava una cosa increïble, i va quedar ressaltat per l'àmplia calba que aleshores ja el distingia. Havia estat els darrers anys al capdavant de l'Opus Dei a Itàlia, abans havia començat la tasca apostòlica a Suïssa, i abans sant

Josepmaria l'havia enviat el 1948, poc després de la seva ordenació sacerdotal, per a posar els fonaments de l'Opus Dei a Sicília, on havia estat a més el Director espiritual del Seminari diocesà de Palerm. Era doctor en Teologia, però sobretot metge-psiquiatre i un dels "legendaris" membres de l'Obra que havien demanat l'admissió a Barcelona els primers anys de la dècada del 1940, sent després objecte de persecució per part d'alguns bons religiosos. Dominava ja prou l'alemany –l'havia après durant la seva estada, relativament breu, a Zuric-, de manera que de seguida va poder predicar als pocs que pertanyíem llavors a l'Opus Dei a Àustria.

Les seves meditacions eren especials. Parlava del que parlaven també els altres tres o quatre sacerdots de l'Obra que coneixia llavors -dels misteris de la nostra fe que se'ns

presenten al llarg de l'any litúrgic, de la crida a la santedat en la vida quotidiana, de pregària i sacrifici, del treball professional santificat i santificador, de l'amor a Déu i l'amor al món, de l'afany d'ànimes, del desig de posar Crist al cim de totes les activitats humanes, etc.-, temes tots relacionats d'una manera o altra amb l'esperit de l'Opus Dei. Però les seves meditacions, que sempre estaven encaminades a ajudar-nos a fer oració, eren no només molt cultes, sinó molt profundes, molt suggerents, molt dramàtiques. I estaven elaborades acurades.

El Dr. Joan Baptista explicava que sant Josepmaria, en una ocasió, li havia dit: "Joan Baptista, recolleix-te un moment, i dóna a aquests nois la meditació". Lògicament va obeir. Sabia, si calia, predicar improvisant, sense cap nota davant, però preferia tenir-ho tot elaborat. En una ocasió - en un recés mensual a un grup de

preveres que el convidaven durant anys-, en veure una vegada més que no guardaven el silenci previst durant els intervals, va deixar els papers de costat i va improvisar una meditació tremebunda, enutjat com estava, que li va sortir tan bé que els preveres del recés -serien uns 15 o 20- van prorrompre en un aplaudiment entusiasta. Mai abans no li havia passat res de semblant.

Era l'excepció, ja que normalment preparava les homilies o meditacions a consciència i ho portava tot redactat, amb una lletra minúscula, en octavetes que conservava després als seus fitxers. Després pronunciava el text de tal manera que la gent no s'adonava que estava llegint: declamava, amb una veu forta -que no va perdre ni amb 90 anys- i captava completament l'atenció de l'auditori.

Constituïen aquest auditori, d'una banda, els fidels de l'Opus Dei i les persones, homes o dones, que acudien als diversos cursos de recés o recessos mensuals. És potser impossible dir amb exactitud quantes meditacions haurà pronunciat al llarg de la seva vida de sacerdot, però un ràpid càlcul em porta a pensar en unes 15.000.

D'altra banda, predicava l'homilia tots els diumenges i dies de festa a la Peterskirche, la petita església barroca al centre de Viena, que el 1969 havia estat encomanada als sacerdots de l'Opus Dei per l'Arquebisbe de la diòcesi, el famós Cardenal Franz König, que tenia gran admiració pel Dr. Joan Baptista.

Torelló estimava aquesta església amb tota l'ànima. La va regentar com a mossèn i més tard com a rector. En coneixia perfectament la llarga història (lloc de culte cristià des d'època dels romans) i les obres d'art

que l'adornen, i s'ocupava de fer arreglar, per usar-los després, els paraments i vasos sagrats, procedents de les èpoques de més gran esplendor. Tenia cura del cor de l'església, que embellia l'Eucaristia principal de les grans festes amb misses de compositors de renom -en primer lloc Haydn i Mozart-, cercava diners per restaurar la fàbrica de l'església, les pintures, etc., i havia ampliat, ja al principi de la seva rectoria, la cripta, convertint-la en un lloc recollit i molt agradable també a l'hivern, quan dalt a l'església hom tremolava de fred. El "Doktor Torello" (així se'l coneixia, sense accent final, i li agradava), també quan havia deixat la direcció de St. Peter en mans més joves, seguia celebrant-hi la Santa Missa fins pocs dies abans de la seva mort. Se'l trobava en "la seva església" pràcticament tot el dia: confessant hores i hores, pregant, escrivint i rebent gent. No faig el càlcul del

nombre d'homilies pronunciades a Sankt Peter: ho pot fer el lector mateix, comptant que va predicar, setmana rere setmana, durant més de 40 anys.

Aquestes homilies eren famoses a tot Viena. Un ampli grup de persones l'adorava; altres, per contra, l'evitaven, per l'estil més aviat barroc de la seva predicació; però tots reconeixien que no se'l podia comparar amb cap altre predicador de la ciutat. A la Viena del segle XVII, es venerava i temia al mateix temps el famós caputxí Abraham a Sancta Clara, per l'originalitat i agudeses dels seus pesats discursos, i per les ironies amb què solia fustigar la vida de vegades poc exemplar de la cort imperial. Molts pensaven que, tot i que la distància en el temps d'Abraham a Sancta Clara al Doktor Torello de Sankt Peter era de segles, l'impacte devia ser del mateix tipus.

Independentment de l'estil, que en tot cas era inimitable, la seva predicació -tant les homilies com les meditacions: hi havia poca diferència des d'aquest punt de vista- era molt densa. L'argumentació era lineal, però el desenvolupament de les idees, sempre assequible (encara que teatral), traspuava originalitat. Parlava dels temes cristians que convenia tocar segons el calendari litúrgic, les circumstàncies del temps i de l'auditori, etc., però sabia presentar les diferents facetes de la vida cristiana amb al·lusions als esdeveniments del moment i des de punts de vista inusitats. Aconsegua així projectar llums noves sobre allò que, en el fons, era la doctrina ja ben coneguda.

La mateixa sèrie de meditacions que hom ha recollit al volum que el lector té a les mans, en dóna bona prova. La manera de presentar l'ascètica tradicional que el Dr. Joan Baptista

practicava -les al·lusions a l'esperit de l'Opus Dei hi són contínues- resulta moltes vegades sorprenent. Estimava la paradoxa. Les coses petites són l'única cosa important; el vi de les noces de Canà, que gairebé ens fa vergonya -¿no empra el Redemptor el seu poder diví per a quelcom que veritablement pagui la pena? - ens fa entendre fins a quin punt Déu s'ha fet veritablement home; els riures i plors del Nen Déu ja ens redimeixen; la millor rectitud d'intenció és no tenir intencions... De mil maneres sacseja els qui l'escolten i els obre així les sorprenents profunditats del misteri d'aquest Déu que s'ha fet carn per salvar-nos.

Una cosa cal afegir potser sobre el llenguatge. Les meditacions d'"*Él nos amó primero*" han estat pronunciades en alemany, com és lògic. Durant bastants anys, quan es tractava de publicar algun escrit del Dr. Torelló en aquest idioma -malgrat

el seu fort accent català el dominava tan bé que componia fins i tot poesies en alemany-, jo solia preparar el manuscrit per a la impremta. Calia passar a màquina allò que havia redactat en les octavetes ja esmentades, en què es veia de vegades, pel moviment de la ploma, que l'autor (mai no escrivia a taula, sinó sempre assegut en una butaca) s'havia adormit uns instants. La lectura requeria certa familiaritat amb la lletra (de notable bellesa, per cert). Quan ho havia desxifrat tot, li assenyalava els punts on m'havia quedat algun dubte, ja que la seva manera poètica d'expressar-se l'apartava de vegades de les regles que aplicarien Goethe i Hölderlin i fins i tot Johann Nestroy (comediant vienès del segle XIX a qui estimava particularment). Encara que en alemany es permès d'inventar-se paraules noves per simple composició d'elements que d'ordinari no van units, de vegades aquestes

creacions eren tan peculiars ("torellicas", solíem dir de broma), que calia "germanitzar" una mica o adaptar-les al menys a la dicció de Nestroy, respectant-ne la ment de l'autor. D'ordinari, aprovava els meus suggeriments i rèiem a gust. Aquesta simbiosi literària va funcionar durant força anys, mentre vivíem al mateix lloc, però es va interrompre després, encara que de tant en tant el podia ajudar en la correcció de les galerades d'alguna publicació.

Als seus amics i admiradors els hauria agradat que el Dr. Joan Baptista publicqués més. Els esmentats fitxers contenien -i contenen- tresors autèntics. Els últims anys de vida, hom va aconseguir rescatar-ne alguns (com les meditacions del present volum). Sense especial entusiasme, ell es mostrava disposat a col·laborar, però comentava que una de les dificultats

que trobava per reunir escrits seus en llibres era el fet que sempre havia "robat moltes idees" a altres autors, i com es tractava només de parlar i no de publicar, no sempre els nomenava i freqüentment no es recordava d'on havia tret aquestes intuïcions, que - per altra banda- havien patit gairebé sempre una transformació notable en el seu pensament. La seva honradesa intel·lectual no li permetia silenciar les fonts. Una de les seves experiències era que "gairebé sempre la inspiració em ve des de fora". Llegint autors de vegades aliens a la fe cristiana o poc compatibles amb l'esperit de l'Opus Dei -filòsofs, psiquiatres, poetes-, se li mostrava la veritat de sempre des d'una perspectiva nova i fecundava la seva pregària i la seva predicació, que es mantenien fidelíssimes al sentir de l'Església i l'esperit que havia après del fundador de l'Opus Dei. Era un sacerdot enamorat del sacerdoci, amb unes dots

extraordinàries, catòlic de cap i de cor: convençut totalment de la universalitat de la redempció que Jesucrist i capaç, per tant, de guarir i elevar tots els èxits de la ment humana.

Ernst Burkhart

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/joan-baptista-
torello-un-sacerdot-enamorat-del-
sacerdoci/](https://dev.opusdei.org/ca/article/joan-baptista-torello-un-sacerdot-enamorat-del-sacerdoci/) (05/08/2025)